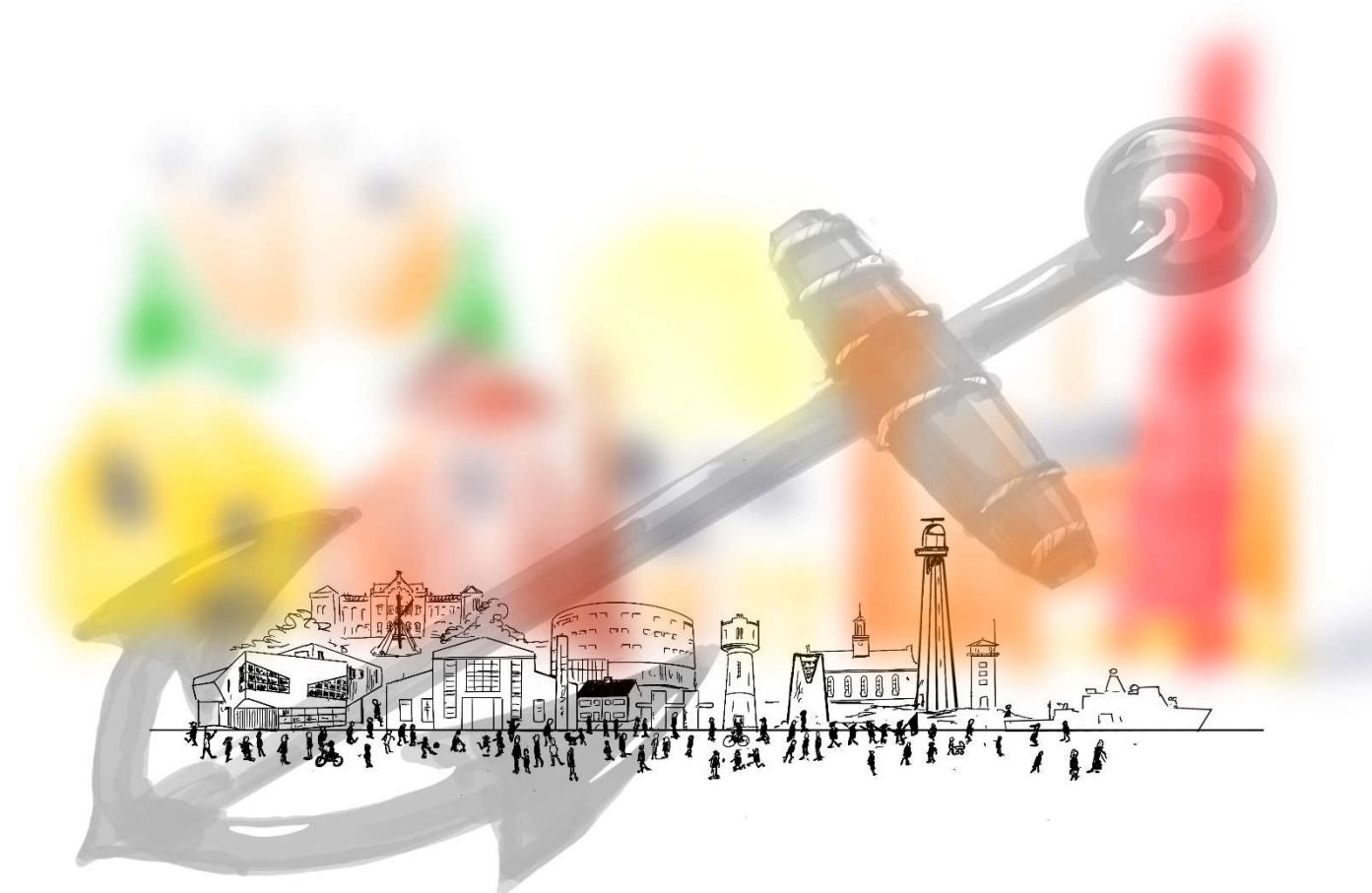

Hoop voor Den Helder

**Verkiezingsprogramma ChristenUnie Den Helder
voor de raadsperiode 2026-2030**

Inhoudsopgave

Vooraf	4
 Thema 1	
Een hoopvolle samenleving , met draagkracht en perspectief	5
 Hoofdstuk1	
Een goed toekomst voor onze kinderen	6
 Hoofdstuk 2	
Zorg voor mensen bij wie het niet vanzelf gaat	10
 Hoofdstuk 3	
Meedoen in de samenleving	13
 Hoofdstuk 4	
Een thuis voor iedereen	15
 Hoofdstuk 5	
Kunst, erfgoed, cultuur en sport	17
 Thema 2	
Opstaan voor een dienstbare economie aan mens en natuur	20
 Hoofdstuk 6	
Een economie die werkt voor inwoners en ondernemers	21
 Hoofdstuk 7	
Zorg voor de schepping	23
 Hoofdstuk 8	
Een goed bereikbaar Den Helder	26
 Thema 3	
Een rechtvaardige overheid die bondgenoot is van vrijheid en recht	28
 Hoofdstuk 9	
Een betrouwbare overheid	29
 Hoofdstuk 10	
Een veilige samenleving	31

Tot Slot	33
Het programma samengevat in 10 punten.	34
Kandidatenlijst ChristenUnie gemeenteraadsverkiezingen 2026	35

Vooraf

U hebt een belangrijk document in handen. Dit is namelijk het programma waarmee de ChristenUnie Den Helder de komende raadsperiode in wil gaan en waardoor deze zich wil laten leiden.

Hiermee hopen wij u te overtuigen uw stem uit te brengen op één van de kandidaten van de ChristenUnie. In dit document staat beschreven waar u hen aan kunt houden. Daar blijft het niet bij. Onze kandidaten zijn overtuigd van de waarde van een positief christelijk geluid in de gemeentepolitiek.

Dit programma vormt ook de basis voor beslissingen die in de komende raadsperiode genomen gaan worden. We kunnen onmogelijk een periode van vier jaar overzien. Als zich iets onverwachts voordoet, zullen we altijd besluiten nemen in de geest van dit programma en willen we ons laten leiden door onze Heer Jezus Christus. Hij heeft beloofd, dat wanneer het ons aan wijsheid ontbreekt, Hij daarin zal voorzien. In dat vertrouwen willen we de komende periode ingaan.

Ten slotte geeft dit programma onze kiezers ook een basis om het stemgedrag van de gemeenteraadsleden die namens de ChristenUnie deel uitmaken van de gemeenteraad te bevragen en te beoordelen.

Bijzondere dank aan Henk Boomstra, begaafd tekenaar en cartoonist, die de illustraties van dit programma voor zijn rekening wilde nemen.

ChristenUnie Den Helder

Thema 1: Een hoopvolle samenleving met draagkracht en perspectief

Een samenleving wordt gevormd door mensen die op verschillende manieren met elkaar in verbinding staan. Dat schept ook verantwoordelijkheden. Naar het verleden dat je deelt, naar de mensen om je heen, naar de mensen aan wie je de wereld doorgeeft. Die verbindingen geven veerkracht, bieden hoop en daarom willen we ons vanuit de politiek inzetten om die verbindingen mogelijk te maken en te versterken. Daarin heeft de overheid wel degelijk een rol. Tegelijk moeten we beseffen dat de overheid er niet is om alle problemen van de mensen op te lossen.

Hoofdstuk 1

Een goede toekomst voor onze kinderen

Investeren in gezinnen en gemeenschappen

In de visie van de ChristenUnie is het gezin een belangrijke plek in het leven van jongeren. Het gezin moet een plek zijn waar jongeren liefdevol en veilig opgroeien. Daarom geven wij voorrang aan het tegengaan van armoede in gezinnen met kinderen. Armoede en de daarbij behorende schulden leiden tot stress. Dit heeft tot gevolg dat de opvoeders teveel in beslag genomen worden door hun eigen problematiek.

Naast gezin en school zijn sport-, muziek- en andere verenigingen belangrijk om op te kunnen groeien, te kunnen ontwikkelen. Dat kan jongeren ook behoeden voor een leven dat zich hoofdzakelijk op sociale media afspeelt met alle gevaren van dien. Daarvoor is het ook belangrijk dat er voldoende mogelijkheden zijn voor kinderen en jongeren om 'buiten te spelen'. Speeltuinen voor de kinderen, ontmoetingsplekken voor jongeren. We stimuleren buurthuizen en wijkcentra programma's aan te bieden gericht op jongeren. Daarbij moet in het bijzonder aandacht zijn voor die kinderen en jongeren die door een lichamelijke en/of verstandelijke beperking niet zonder ondersteuning mee kunnen doen.

Voor jongeren kan het belangrijk zijn dat er buiten hun gezin mensen zijn bij wie ze hun verhaal kwijt kunnen. Leerkrachten en in een uiterst geval maatschappelijk werk op school kunnen die functie vervullen. Ook een jongerenwerker in de buurthuizen en wijkcentra kan daarin een rol spelen. Er zou meer samenwerking kunnen zijn tussen hulpverlening en kerkelijk jongerenwerk. Wat er voor jongeren nodig en wenselijk is, kunnen we alleen bepalen door daar jongeren zelf bij te betrekken.

Als het niet goed gaat in een gezin met de kinderen of jongeren zijn daarvoor vaak al aanwijzingen opgepikt door die instanties en hulpverleners die dichtbij het gezin staan. Daarbij denken we aan de GGD. We moeten gebruik maken van deze signalerende functies. Ook verloskundigen, kraamhulpen en huisartsen zijn goed op de hoogte van eventuele risicovolle situaties. Onder andere het Veiligheidshuis is een plek waar alle ter zake doende signalen binnen komen. De wijkteams zouden hier een grotere rol in kunnen spelen.

Voorkomen is beter dan genezen. Het is een oude volkswijsheid die ons wijst op het belang van preventief werken. Voor een stabiele thuissituatie kan het noodzakelijk zijn dat de ouders een huwelijkscursus volgen of relatietherapie aangeboden krijgen. Een laag inkomen moet geen belemmering zijn om relatietherapie te kunnen volgen. Als de ouders besluiten uit elkaar te gaan, willen we dat het zo gebeurt, dat de kinderen niet lijden onder de problemen van hun ouders. Op de website van de gemeente komt een duidelijke verwijzing naar mediation te staan en naar gespecialiseerde hulp.

Het ouderschap staat tegenwoordig behoorlijk onder druk. Ouders moeten vaak allebei werken om de kosten van wonen en levensonderhoud te kunnen betalen.

Daarbij zijn regelmatig juist de informele sociale verbanden van kerkgemeenschappen en familie weggevallen. Ouders komen er zo steeds meer alleen voor te staan en dat maakt gezinnen kwetsbaar. Laagdrempelige initiatieven zoals Buurtgezinnen worden daarom vanuit de gemeente ondersteund.

Soms is het nodig dat er professionele hulpverlening komt voor de gezinnen. Daarbij ligt de eerste nadruk op het voorkomen van uithuisplaatsing van de kinderen. Voor kinderen en jongeren is het gezin als veilige basis de beste plaats om op te groeien. Thuisbegeleiding en opvoedingsondersteuning zijn de eerste middelen die ingezet zullen worden. Als er professionele hulp wordt geboden, krijgen de jeugdconsulenten vanuit de gemeente de taak om die kritisch te volgen. Verbetert de gezinssituatie door de geboden ondersteuning? Worden de doelen die vooraf geformuleerd zijn gehaald? Als de antwoorden op deze vragen negatief zijn, besluit de jeugdconsulent in overleg met de hulpverleners wat de vervolgstappen zullen zijn. Daarbij kan niet uitgesloten worden, dat uithuisplaatsing voor het welzijn van de kinderen en jongeren de beste optie is. Dat is een ingrijpende beslissing voor de ouders en voor de kinderen en jongeren. Kinderen en jongeren worden uit hun vertrouwde omgeving weggehaald en moeten elders weer zien de draad van hun ontwikkeling op te pakken.

Als ChristenUnie in Den Helder staan we voor:

- Investeren in gezinnen. Uithuisplaatsingen moeten zoveel als mogelijk voorkomen worden.
- Laagdrempelige en goed bereikbare hulp: denk aan leerkrachten, sportcoaches, jeugdleiders. Investeer bij deze mensen in kennis van de sociale kaart. Zij moeten weten waar ze aan de bel kunnen trekken als ze signalen krijgen van kinderen en jongeren dat het niet goed gaat in de gezinnen.
- We willen ervoor zorgen dat er plekken zijn waar kinderen en jongeren met problemen thuis terecht kunnen: buurtgezinnen, ontmoetingsplaatsen in wijkcentra en buurthuizen.
- Ondersteun ouders om te investeren in een gezond huwelijk. Als het tot een echtscheiding komt, dan moeten we alles in het werk stellen dat vechtscheidingen voorkomen worden. Deze zijn traumatiserend voor de kinderen en jongeren en ook nog eens zeer belastend voor betrokken volwassenen.
- Kinderen en jongeren worden gestimuleerd buiten te spelen, elkaar in een veilige omgeving te ontmoeten. Daarbij is er extra aandacht voor kinderen die meer ondersteuning nodig hebben.
- Op het moment dat er professionele hulp nodig is, moet die ook zo snel mogelijk komen. Wachtlijsten zullen nooit helemaal te voorkomen zijn. We gaan op zoek en zullen voorstellen doen over mogelijkheden om ondersteuning te bieden aan gezinnen die op de wachtlijst staan voor professionele hulp.

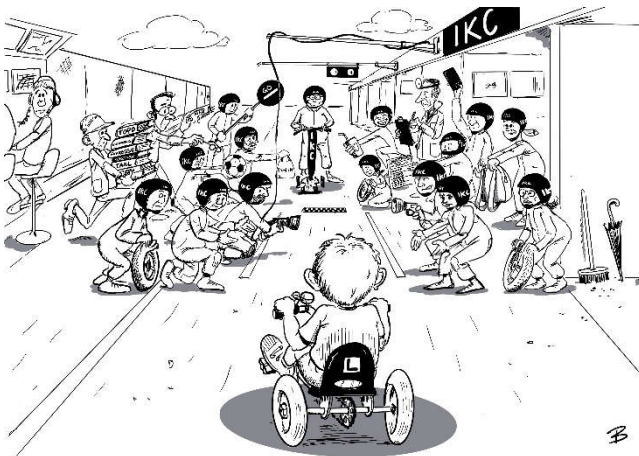
- Een veilige woonomgeving is voor kinderen en jongeren een voorwaarde om zich te kunnen ontwikkelen. Daarom krijgen meldingen van kindermishandeling en huiselijk geweld altijd voorrang.
- Sport, muziek en toneel verbreden de leefwereld van kinderen en jongeren. We bewaken dat er op deze gebieden voldoende aanbod is.

Goed onderwijs

Onderwijs vervult in de levens van kinderen en jongeren een belangrijke rol. Het draagt eraan bij dat zij zich kunnen ontplooiën en hun specifieke gaven tot bloei kunnen laten komen. Het bereidt hen ook voor om hun positie in te gaan nemen als volwassenen. Daarom is het ook de moeite waard kinderen en jongeren vanuit de school kennis te laten maken met ondernemingen in Den Helder en omgeving als hun toekomstige werkgevers.

Kinderen en jongeren ontmoeten op school leeftijdsgenoten en leren daar met elkaar om te gaan. Buitenschoolse activiteiten worden daarom ook bevorderd. Het zijn activiteiten die dicht bij de kinderen en jongeren aangeboden worden en waaraan ze gemakkelijk deel kunnen nemen. Jongeren worden gestimuleerd om via projecten in het kader van de Maatschappelijke Dienst Tijd actief te worden in de gemeente Den Helder. Dat kan bijvoorbeeld via een organisatie als Present.

In het onderwijsaanbod van Den Helder ontbreken de Hbo-opleidingen. Dat is voor een plaats als Den Helder een gemis, want jongeren die gaan studeren (Hbo of WO) vertrekken daarom uit Den Helder en dreigen zo de band met Den Helder kwijt te raken. Om deze braindrain te voorkomen, pleiten wij voor een inspanning Hbo-opleidingen (bijvoorbeeld op het gebied van de zeevaart) naar Den Helder te halen.

Integraal Kindcentrum

De gemeente Den Helder heeft als taak te zorgen voor kwalitatief goede huisvesting van de scholen. In 2025 loopt het Integraal Huisvestingsplan af waarin de gemeente Den Helder de behoefte aan schoolgebouwen in de verschillende wijken vast legt. In Julianadorp wordt nu gewerkt aan een Integraal Kindcentrum, waar kinderopvang, basisschool en voortgezet onderwijs bij elkaar in de buurt

worden aangeboden. Waar mogelijk willen we dat ook in andere wijken realiseren, zodat er op een natuurlijke manier samen gewerkt kan worden tussen de verschillende organisaties.

Voor sommige kinderen is het reguliere onderwijs te hoog gegrepen of is het om een andere reden niet mogelijk daarvan gebruik te maken. Als gemeente

zorgen we ervoor dat ook aan deze kinderen en jongeren passend onderwijs geboden wordt. Daarvoor is het soms nodig dat de kinderen en jongeren buiten hun directe woonomgeving naar een school gaan. Daarom zullen zij vaak gebruik moeten maken van leerlingenvervoer. Hier gaat het om bieden van maatwerk. Het is een manier om ouders te ontzorgen en daarom pleiten wij ervoor de grenzen van het leerlingenvervoer niet te strikt te hanteren, maar om in gesprek met ouders en de jongere te zoeken naar een voor hen passende oplossing.

In Den Helder functioneert onder de koepel van Scholen aan Zee de school voor nieuwkomers (Villa aan Zee). Wij pleiten voor een goede integratie van dit onderwijs in het reguliere onderwijs, zodat deze leerlingen voorbereid worden op een rol in onze samenleving. Een knelpunt voor deze jonge asielzoekers is wat zij kunnen doen gedurende de schoolvakanties. Daarvoor zal de gemeente in samenspraak met de medewerkers van Villa aan zee een oplossing zoeken en budget ter beschikking stellen.

Deze school is ook een expertise-centrum voor het leren van Nederlands als tweede taal. We stimuleren andere scholen zo nodig gebruik te maken van deze expertise.

Als ChristenUnie in Den Helder zetten we ons in voor:

- Verbreding van het onderwijsaanbod met een Hbo-opleiding (bijvoorbeeld op het gebied van scheepvaart).
- Kwalitatief goede schoolgebouwen, waar leerkrachten en leerlingen graag komen.
- Het gebruik maken van de Maatschappelijke Diensttijd om de horizon van jongeren te verbreden.
- Scholen en ondernemers te stimuleren om met elkaar samenwerkingsverbanden aan te gaan.
- Passend onderwijs voor alle kinderen en jongeren in Den Helder.
- Ontzorgen van gezinnen met kinderen en jongeren die meer ondersteuning nodig hebben om aan onderwijs deel te kunnen nemen.
- Extra taalonderwijs voor kinderen met een taalachterstand waarbij gebruik gemaakt kan worden van de expertise die is opgebouwd in Villa aan Zee.
- Onderwijs aan nieuwkomers om zo snel mogelijk te kunnen integreren in de samenleving van Den Helder.
- Activiteiten voor leerlingen van Villa aan Zee gedurende de schoolvakanties.
- Integratie van onderwijs aan nieuwkomers in andere vormen van onderwijs aangeboden door Scholen aan Zee.

Hoofdstuk 2

Zorg voor mensen bij wie het niet vanzelf gaat

Onze visie is dat mensen zijn geschapen om samen te leven, naar elkaar om te zien. Leven krijgt betekenis in verbondenheid met elkaar. Een samenleving waar mensen het contact met elkaar kwijtraken, is geen menswaardige samenleving. In een samenleving waar mensen steeds meer alleen op zichzelf zijn aangewezen ontstaan sociale en emotionele tekorten.

Dat uit zich onder andere in eenzaamheid. Dat springt bij ouderen wellicht als eerste in het oog. Laten we ons niet vergissen. Ook bij jongeren en volwassenen speelt eenzaamheid. Onder jongeren is eenzaamheid één van de oorzaken van zelfdoding

Wij zien buurtcentra, wijkhuizen als een middel om laagdrempelig ontmoetingen in de wijk mogelijk te maken. Voor de wijkmanagers ligt er een opdracht om de mogelijkheden per wijk in beeld te hebben. Wat kunnen bijvoorbeeld kerken, sportclubs, volkstuinverenigingen en andere ook informele groepen bijdragen om de eenzaamheid te verkleinen? We zullen bevorderen dat mensen in de buurt naar elkaar omzien. Dat begint bij het kennen van elkaar. Daarom zijn buurtverenigingen, wijkverenigingen en laagdrempelige ontmoetingsplekken ook zo belangrijk.

De zorg staat op verschillende manieren onder druk. In de eerste plaats is er de vergrijzing waardoor een groter beroep op de zorg wordt gedaan. Aan die toenemende vraag kan niet zomaar voldaan worden. Nu al doen zich de tekorten op de arbeidsmarkt voor met name de zorgsector gelden. Daar komt bij dat de kosten voor de zorg ook nog eens stijgen, terwijl de overheid daar juist op wil gaan bezuinigen. Dat is een grote gezamenlijke opgave, die alleen uitgevoerd kan worden door de inzet van mantelzorgers en vrijwilligers. Een route die ook bewandeld kan worden, is dat ouderen die hulp nodig hebben juist in de thuissituatie de zorg krijgen die ze nodig hebben. Door gericht op ouderen woningen te bouwen die een goede verbinding hebben met andere bewoners in de wijk kan voorkomen worden dat mantelzorgers en verzorgden geïsoleerd raken. De ChristenUnie ziet in de WMO en de vanuit de WMO toegekende middelen een manier om ervoor te zorgen dat de zorgbehoevende oudere langer thuis kan blijven wonen.

Het is onvermijdelijk dat de inzet van mantelzorgers gevraagd wordt. Dat heeft ook positieve effecten. Mantelzorgers komen veelal uit het directe netwerk van degene die zorg nodig heeft. Een gevolg daarvan is dat de zorgvrager in contact blijft met het eigen netwerk. Een schatting is dat er nu 5 miljoen mensen in Nederland op de één of andere manier mantelzorg verlenen. Van die mantelzorgers is nu ongeveer een half miljoen mensen overbelast. De schatting is dat in Den Helder ongeveer 10.000 mensen betrokken zijn bij een vorm van mantelzorg. Als er voor mantelzorgers die

overbelast zijn ongeveer dezelfde verhouding bestaat als landelijk dan gaat het om duizend mantelzorgers die overbelast zijn. Veel mantelzorgers combineren hun inzet als mantelzorger met betaald werk. Dat vraagt aandacht van hun werkgevers en van de ondersteuning die de gemeente levert.

Voorkomen is beter dan genezen. Daarom zetten we in op Positieve Gezondheid en willen we dat we vanuit de gemeente daar ook de mogelijkheden voor scheppen. Fietsroutes, wandelpaden (met aandacht voor het voorkomen van valpartijen), beweegtuinten om mensen te stimuleren te bewegen, te genieten van het buiten zijn. Den Helder heeft daarvoor unieke mogelijkheden met strand, duinen en dijk. De Helderse Vallei is een prachtige plek waar jong en oud elkaar ontmoeten en ook het terrein van Noorderhaven biedt inwoners van Julianadorp een prachtig wandelgebied. Daar zijn we zuinig op.

Nieuwkomers zijn welkom in Den Helder. Mensen die in Nederland asiel aanvragen doen dat niet voor niets. Ze zijn gebaat bij een snelle integratie in de Nederlandse samenleving. We willen stimuleren dat deze mensen zich in gaan zetten als vrijwilligers en als het maar enigszins mogelijk is, zullen ze aan werk geholpen worden. Niemand wordt er beter van als je dag in dag uit gedwongen bent om in een kleine ruimte met anderen samen te zijn afgezonderd van de samenleving waar je een plek zoekt.

Als het gaat om bouwen en wonen, staan we open voor vernieuwende vormen van bouwen. Initiatieven die door inwoners genomen worden, ideeën waar mensen zelf enthousiast over zijn, worden waar mogelijk ondersteund. Daarbij is het aan de gemeente om vooraf duidelijk te zijn over wat er wel en niet kan en dat ook goed gemotiveerd als antwoord te geven. Het is een taak van de gemeente om samen met initiatiefnemers op zoek te gaan naar wat er wél kan in plaats van alleen maar te wijzen op wat er niet kan.

Mensen met verward gedrag hebben in de eerste plaats zelf last van hun gedrag. Niet uit het oog verloren mag worden, dat het voor de directe omwonenden ook belastend en bedreigend kan zijn. Daarbij hebben we ook voor de familie van de persoon met verward gedrag. Daarom zetten we in op begeleiding van de GGZ van zowel de persoon met verward gedrag als voor de omwonenden en de familieleden.

Voor sommigen zijn speciale woonvormen nodig. In den lande zijn verschillende projecten waarbij personen met verward gedrag, die overlast veroorzaakten in hun woon- en leefomgeving bij elkaar geplaatst in kleine wijkjes (Skaeve Huze). De naamgeving verschilt per gemeente, maar het komt er op neer dat een aantal eenvoudige woningen wordt gebouwd bij elkaar in één buurt. De personen met verward gedrag krijgen daardoor de beschikking over eigen woonruimte waar ze ambulante begeleiding worden. Het

wijkje kent een eigen wijkbeheerder die contact onderhoudt met de bewoners. Ook wordt nauw samengewerkt met handhaving en politie.

Als ChristenUnie in Den Helder zetten we ons in voor:

- Tegengaan van eenzaamheid in alle leeftijdsgroepen. Het verenigingsleven, geloofsgemeenschappen zijn daarvoor belangrijke hulpbronnen. Ook bij het bouwen van nieuwe woningen en wijken is de mogelijkheid voor de bewoners verbinding met elkaar aan te gaan een aandachtspunt.
- Meer verbinding met elkaar, minder eenzaamheid door isolatie en individualisatie. Op die manier zetten wij ons in om het aantal zelfdodingen onder jongeren te verlagen.
- Het bevorderen van een gezonde levensstijl. Op het terrein van de gemeente ligt het inrichten van de buitenruimte: goede en veilige wandelpaden, veilige fietsroutes, parken waarin beweegtoestellen een plek krijgen, speeltuinen voor kinderen en sportveldjes voor jongeren.
- Een goede samenwerking met de GGZ om mensen met verward gedrag die ondersteuning te bieden waardoor ze weer mee kunnen doen aan de samenleving zonder zichzelf en anderen tot last te zijn.
- Particuliere bewonersinitiatieven en maatschappelijke organisaties die met vernieuwende woonvormen komen.
- Het bieden van huisvesting aan dak- en thuislozen (principe van Housing First).
- Gratis beschikbaar stellen van een Verklaring Omtrent Gedrag voor vrijwilligers.
- Een vrijwilligersverzekering.
- Ondersteuning van mantelzorgers door hen actief te wijzen op beschikbare ondersteuning.
- Mogelijkheden om te bewegen en te sporten voor kinderen en volwassenen met een beperking.
- Rolstoeltoegankelijkheid van natuurgebieden (denk aan het Kees de Jagerpad).
- Participatie van asielzoekers in de samenleving
- Overleg met kerken en maatschappelijke organisaties gericht op het bieden van een gastvrije plek voor asielzoekers.
- Bieden van mogelijkheden tot (vrijwilligers-)werk voor asielzoekers.
- De ondersteuning van ondernemers en organisaties als ze dreigen vast te lopen in de op hen van toepassing zijnde regelgeving.
- De samenwerking tussen de school voor kinderen met een migratie-achtergrond met andere scholen en organisaties zoals Triade waar deze kinderen ook andere vaardigheden kunnen ontwikkelen.

Hoofdstuk 3

Meedoen in de samenleving

In een samenleving waarin we omzien naar elkaar, we elkaar tot steun zijn en waarin iedereen de kans krijgt mee te doen, neemt werk en werkgelegenheid een belangrijke plaats in. Werk geeft structuur aan het leven, brengt mensen met elkaar in contact, en het met werken verdiende geld is een teken van waardering voor de geleverde inzet. Niet onbelangrijk: het levert ook nog eens de broodnodige middelen van bestaan.

Niet voor iedereen is betaald werk, een gewone baan, mogelijk. Dat vraagt extra inspanning van de samenleving om ook die mensen een betekenisvolle plek te kunnen bieden. Dat kan in vrijwilligerswerk (vrijwilligerswerk: wel vrijwillig, niet vrijblijvend) of in begeleide dagbestedingsprojecten.

Voor migranten is arbeid en/of vrijwilligerswerk een goede mogelijkheid te integreren in de Nederlandse samenleving. Voor migranten is het niet goed, als ze gedwongen worden niets te doen. Het geeft hen het gevoel nutteloos en niet gewenst te zijn. Bovendien belemmert het hen om te integreren in een samenleving waarvan ze deel willen uitmaken.

Ook de gemeente Den Helder en de werkgevers in Den Helder kunnen niet zonder de arbeid van arbeidsmigranten. We willen voorkomen dat we aan de ene kant profiteren van hun bijdrage aan onze economie en aan de andere kant onvoldoende voor deze mensen zorgen. Hier werken betekent ook dat er kwalitatief goede huisvesting geboden wordt. Dat is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de werkgevers die vragen om de inzet van deze mensen, maar er ligt ook een taak voor de gemeente: toezicht houden op de huisvesting. Ook het aspect van handhaving is hier belangrijk. Het kan niet zo zijn, dat we ons in de handhaving alleen richten op de persoon die overlast geeft. We zullen dan ook onderzoek moeten doen onder welke condities die persoon aan het werk is, hoe de woonsituatie geregeld is en wat er voor deze persoon gedaan wordt en kan worden, als het dienstverband afloopt.

Bijzondere aandacht willen we besteden aan armoede en de daarbij vaak optredende schulden. Het is voor velen te gemakkelijk 'nu te kopen en later te betalen'. Ongemerkt kunnen schulden daardoor hoog oplopen. Ook het systeem van boetes op niet-betalde boetes draagt bij aan het snel hoger worden van de schulden. Armoedebestrijding en schuldhelpverlening gaan daarom hand in hand. Dit vraagt om een brede benadering van armoede en omgaan met geld. Allereerst moet er aandacht zijn voor preventie. Op scholen lessen over omgaan met geld, in de buurthuizen cursussen gericht op budgettering van het huishouden: wat zijn de maandelijkse inkomsten, wat zijn de maandelijkse uitgaven? Waar gaat het geld aan op? Als eerste is daarvoor nodig dat mensen inzicht krijgen in hun financiële situatie en begeleiding krijgen in het op orde brengen daarvan. De mensen in een armoedesituatie zijn daarmee het best geholpen en het voorkomt hoge administratieve lasten van gemeenten en andere organisaties die er veel moeite voor moeten doen alsnog hun geld te krijgen.

Helaas is het niet zo, dat het inzicht dat van een kale kip niet te plukken valt, inhoudt dat de verschillende instanties stoppen met proberen te plukken.

Als ChristenUnie Den Helder zetten we ons in voor:

- Een samenleving waarin ieder zich inzet, of dat nu is in betaald werk, vrijwilligerswerk of een vorm van dagbesteding. Misschien niet nodig om dat expliciet te vermelden, maar dat geldt ook voor asielzoekers die hier (tijdelijk) gehuisvest zijn.
- Kwalitatief goede huisvesting voor arbeidsmigranten. Voor arbeidsmigranten van wie het arbeidscontract beëindigd is, wordt gezocht naar een passend vervolg: terugkeer naar het land van herkomst, werk en huisvesting elders in Nederland.
- Bestrijding van armoede via een gecombineerde aanpak waarbij schuldhulpverlening een belangrijke plaats inneemt. We willen voorkomen dat schuld op schuld gestapeld wordt.
- Budgetbegeleiding voor mensen die in de schuldhulpverlening gekomen zijn of daar net uit zijn. We willen voorkomen dat nieuwe schulden ontstaan.

Hoofdstuk 4

Een thuis voor iedereen

Een dak boven je hoofd, een huis om in te wonen. Daar begint het mee. Daar heeft iedereen recht op. Je ergens thuis voelen gaat net een stapje verder. Dat vraagt om buurten waar mensen elkaar kennen, elkaar respecteren en ruimte gunnen. Bij het plannen maken voor nieuwe wijken moet daar aandacht voor zijn. Naast woonruimte ook ruimte elkaar te ontmoeten, voldoende groen, veilige wandelruimte om bijvoorbeeld de hond uit te laten.

Wonen staat onder druk. Er zijn te weinig woningen beschikbaar. Eén van de oorzaken daarvan is de verdunning. Terwijl de vraag naar woonruimte toeneemt, wonen er steeds minder mensen samen in één huis.

In Nederland en ook in Den Helder wonen we vaak dicht op elkaar. Als er iemand in jouw directe woonomgeving overlast veroorzaakt, dan zakt je woongenot ver onder het nulpunt. Als partners besluiten niet langer samen verder te willen, dan is er regelmatig met spoed een andere woning voor één van beiden nodig om te voorkomen dat de spanningen te hoog oplopen waar niet alleen de partners, maar ook de eventuele kinderen de dupe van worden. Dat willen we zoveel als mogelijk voorkomen.

Bijzondere aandacht is nodig voor de starters op de woningmarkt. De wachttijd voor een sociale huurwoning was een aantal jaren geleden al meer dan twee jaar. Kopen van een nieuwbouwwoning ligt voor veel jongeren niet binnen hun budget. Daarom moeten we er naar streven dat er meer en goedkoper gebouwd wordt. Vooral de hoger opgeleide starter wil liever kopen dan huren. Daarom streven we naar de bouw van woningen in het middensegment om hen die kans te bieden. Zo kunnen we ook als gemeente jonge mensen en startende gezinnen aan ons binden. Bij de planning van nieuwe woonwijken willen we dat daar rekening mee gehouden wordt.

In plaats van het opzetten van nieuwe wijken (wat vaak veel tijd kost en vertraging kan oplopen) is het benutten van ruimte die nu braak ligt in de wijken, gebruik maken van leegstaande panden, het gemakkelijker maken de bestemming van panden (van bijvoorbeeld winkel of kantoorpand naar woning) te wijzigen.

Vinden van een passende woning: een hele puzzel

Eén van de oorzaken dat jongeren minder gemakkelijk binnen komen op de woningmarkt is dat het voor ouderen niet aantrekkelijk is de woning die ze met hun gezin bewoond hebben, te verlaten. Veelal komen de ouderen bij verhuizing voor een aanzienlijke verhoging van hun woonlasten te staan. Hierin willen we leren van ervaringen die elders zijn

opgedaan. Welke woonvormen zijn aantrekkelijk voor ouderen? Hoe zijn zij geholpen om de overstap te maken.

Ook willen we het gemakkelijker maken dat woningen gesplitst worden, zodat meer mensen van één woning gebruik kunnen maken. Het plaatsen van zorgwoningen bij een bestaande woning willen we stimuleren.

Als we als gemeente willen voldoen aan de klimaatdoelstellingen zullen we werk moeten maken van het verduurzamen van bestaande woningen. Hier snijdt het mes aan twee kanten: voor de inwoners van Den Helder gaat de energierekening naar beneden en als gemeente werken we aan de doelstelling om klimaatneutraal te worden.

Als ChristenUnie Den Helder zetten wij ons in voor:

- Een dak boven het hoofd voor alle inwoners van Den Helder.
- Menswaardige opvang voor dak- en thuislozen.
- Realisatie van woonruimte voor spoedzoekers.
- Woningen in een kleine wijk voor mensen die als gevolg van verslavingsproblematiek en/of psychische problemen niet in een gewone wijk kunnen wonen.
- Doorstroming van ouderen, zodat meer eensgezinswoningen op de woningmarkt beschikbaar komen.
- Ondersteuning van starters op de woningmarkt.
- Aandacht voor de hoogopgeleide starters die graag een woning willen kopen.
- Verduurzaming van bestaande woningen.

Hoofdstuk 5

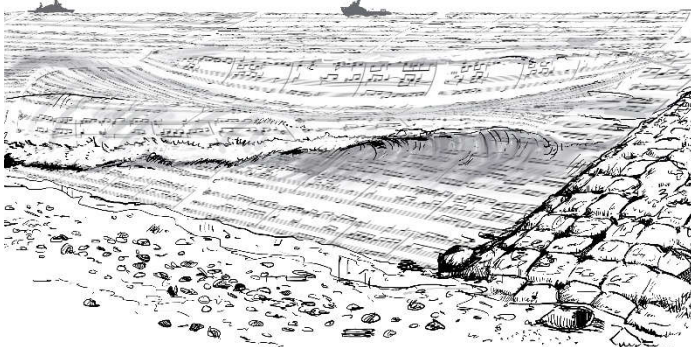
Kunst, erfgoed, cultuur en sport

Een goede woonomgeving is meer dan een huis, een straat, een buurt. Het is ook een woonomgeving waar wat te beleven is, waar mogelijkheden tot ontspanning zijn. Daarin bieden kunst, cultuur en sport de mogelijkheden. In de eerste plaats vervullen deze een functie voor de inwoners van Den Helder. In de tweede plaats maken deze de stad aantrekkelijk voor toeristen. Laten we er zuinig op zijn, het goed onderhouden en het erfgoed zo mogelijk een bestemming geven, zodat het behouden kan blijven.

Wij mogen ons in Den Helder gelukkig prijzen met een actief en bloeiend kunsteducatiecentrum, Triade. Het vervult een belangrijke functie. Voor muziek, beeldende vorming, toneel en dans. Naast Triade mogen we blij zijn met de NoorderKunstKring en de Kunsthal 45. Beide vervullen een eigen functie, waar we als gemeente zorgvuldig mee om moeten gaan.

Het theater 'De Kampanje' is een hoogwaardig theater waar we trots op zijn. Met het gevarieerde aanbod van voorstellingen vervult het een duidelijke functie voor Den Helder als stad waar wat te beleven valt. De bibliotheek biedt mogelijkheden voor ontmoeting, scholing en laagdrempelige hulpverlening. Tegelijk geeft een bibliotheek de inwoners de kans het lezen te bevorderen, ook voor mensen met een krappe beurs.

Clubs en verenigingen geïnitieerd door de inwoners zelf willen we zoveel mogelijk faciliteren. Denk daarbij aan muziekverenigingen, de Helderse Volksuniversiteit, de Helderse Historische Vereniging, enzovoort. Het zijn tegelijk ook clubs die niet kunnen bestaan zonder de onbaatzuchtige inzet van vrijwilligers.

Gemeente Den Helder: gemeente aan zee en gemeente met muziek

Een jaarlijks terugkerend hoogtepunt is de Dag van de Muziek. Een mooi evenement dat veel mensen samen brengt en in de stad een geweldige sfeer geeft. Vele vrijwilligers maken met elkaar deze dag mogelijk. Een dag die ook mensen van buiten Den Helder aanspreekt en naar Den Helder brengt. Voor het straatbeeld zijn kerken en andere monumentale gebouwen bepalend. Niet elk

kerkgebouw is direct een

monumentaal gebouw. Niet elk kerkgebouw hoeft daarom behouden te blijven, als de functie van plaats van samenkomst van een kerkelijke gemeente komt te vervallen. We moeten daar als gemeente wel een afweging in maken. Daarvoor is contact nodig met de kerkelijke bestuursorganen: wat zijn de plannen met de kerkgebouwen, welke gebouwen blijven in gebruik als kerk, welke verliezen die

functie. We moeten als het maar even kan een drama als met de OLVOO-kerk in de Visbuurt, zien te voorkomen.

Wat er gebeurt, als je een gebouw (of gebouwtje) wel de status van monument geeft en er vervolgens geen passende invulling voor kunt vinden, wordt duidelijk aan het Brugwachtershuisje. Het historisch belang van dit huisje staat wat ons betreft niet ter discussie, maar zolang het niet lukt dit huisje op een passende manier te gebruiken, is het onmogelijk het te behouden.

Den Helder kent een aantal interessante musea, die ook als het gaat om de eisen die aan moderne musea gesteld worden (uitnodigend voor kinderen en interactief) de toets ruimschoots kunnen doorstaan: het Marinemuseum en het Reddingsmuseum. Deze musea hebben ook een duidelijke band met Den Helder en omgeving.

Een aparte plaats verdient het Rudi van de Wintmuseum en het Nollen-terrein. De cultuurhistorische waarde is duidelijk. Een probleem is dat het niet lukt de benodigde fondsen bij elkaar te krijgen om het museumgebouw ook daadwerkelijk vorm te geven. De gemeente heeft een bedrag toegezegd mits de stichting De Nollen lukt via fondsenwerving de resterende gelden te verwerven. Dat is tot op heden nog niet gelukt. Voor ons is het nu de vraag hoe lang we als gemeente nog akkoord kunnen blijven gaan met de betonnen skeletten die daar al jarenlang de prachtige omgeving ontsieren. Zeker nu in de directe nabijheid een woonwijk(-je) gerealiseerd wordt, wordt het tijd dat er concrete stappen gezet worden die leiden tot een fraaier aanzicht.

De Stelling van Den Helder is erfgoed dat militair-historisch van belang is. Dat wordt ook breed onderkend. Het is tegelijk ook verwaarloosd erfgoed dat dringend aan grondig onderhoud toe is. Zoals het er nu bij ligt en benut wordt, heeft het weinig aantrekkelijks. Voor de gemeente Den Helder gaat de restauratie en het onderhoud de eigen mogelijkheden te boven. Daarom zal een beroep gedaan moeten worden op bijdragen van het Rijk en vanuit Europa. Ook voor de Europese geschiedenis is de Stelling van Den Helder een bijzonder object.

Kennis maken met sport, actieve sportbeoefening sluiten aan op de ideeën van Positieve Gezondheid. Naast dat het gezond is, zijn sportclubs ook een bron van sociale contacten. Een divers aanbod van sporten maakt de kans groter dat er een sport is waar kinderen en jongeren voor gemotiveerd zijn. Sportclubs kunnen niet functioneren zonder vrijwilligers. Waar mogelijk stimuleert en ondersteunt de gemeente de inzet van vrijwilligers.

Sporten: waar ouderen en jongeren elkaar ontmoeten!

De ChristenUnie Den Helder zet zich in voor:

- Kunsteducatie in de breedste zin van het woord, waarbij aandacht is voor diegenen die niet zelf de kosten van die educatie kunnen opbrengen.
- Aandacht voor de mogelijkheden tot sportbeoefening. Om te beginnen bij kinderen.
- Aandacht voor en betrokkenheid bij de activiteiten van de Noorder Kunstkring en Kunsthof 45.
- Overleg vanuit de gemeente over de plannen met monumentale gebouwen
- Oplossingen voor erfgoed dat niet benut kan worden: overleg of het mogelijk is dat te behouden.
- Het realiseren van het Van de Wintmuseum samen met het bestuur van de Nollen; wanneer daar geen concreet perspectief is in overleg met datzelfde bestuur verwijderen van de betonnen bouwwerken.
- Restauratie en onderhoud van de Stelling Den Helder in samenwerking met de daar nu al actieve organisaties.
- Bevorderen van sporten en faciliteren van sportclubs als belangrijke bron voor Positieve Gezondheid en sociale contacten.

Thema 2: Opstaan voor een dienstbare economie aan mens en natuur

De ChristenUnie staat voor een rechtvaardige economie. Dat houdt in dat economische activiteit recht doet aan de mens (we verzetten ons tegen uitbuiting dichtbij en veraf) en aan de omgeving waarin we wonen. We hebben daarin elkaar nodig. Een goed ondernemersklimaat maakt een gemeente aantrekkelijk voor ondernemers en zorgt voor werkgelegenheid.

Hoofdstuk 6

Een economie die werkt voor inwoners en ondernemers

Kleine en grote ondernemers zijn belangrijk voor Den Helder. Zij zorgen voor een divers aanbod van werkgelegenheid, ze bouwen mee aan de samenleving. Wij vinden het belangrijk dat ondernemers de kans krijgen te ondernemen en dat ze zich kunnen richten op hun werk. Wederzijds vertrouwen tussen ondernemers en overheid krijgt ook weerslag in de manier waarop op ondernemers vanuit de overheid gereageerd wordt. De overheid ondersteunt ondernemers waar mogelijk in het omgaan met de steeds complexere regelgeving.

De haven van Den Helder, en luchthaven De Kooy zijn onlosmakelijk aan Den Helder verbonden. Voor het functioneren van beide is een goed overleg geboden tussen de plaatselijke overheid en defensie. Dat overleg wordt onder andere vorm gegeven in het maritiem cluster.

Er is overleg met de plaatselijke ondernemers en de gemeente ondersteunt de plaatselijke ondernemers zoveel als mogelijk door ook zelf hun klant te zijn. Ondernemers die last hebben van gemeentelijke regels kunnen dat aankaarten.

De ChristenUnie Den Helder gaat een plan presenteren om de gemeente Den Helder erkend te krijgen als een fairtrade gemeente.

De gemeente Den Helder faciliteert overleg tussen ondernemers en onderwijsinstellingen. Zo hopen we dat de onderwijsinstellingen in kunnen spelen op de vraag naar vakmensen. De grote zorginstellingen binnen de gemeente Den Helder kampen mede door de decentrale ligging van Den Helder met een tekort aan personeel. Wij pleiten voor een overleg over de knelpunten waar deze zorginstellingen tegenaan lopen, zodat samen gezocht kan worden naar oplossingen.

Toerisme is een belangrijke bron van inkomsten. Julianadorp en omgeving kent een groot aanbod van vakantiehuisjes en campings. Willemsoord mag zich gelukkig prijzen met een goedlopende jachthaven en camperplek. De camperplek wordt door campers zeer positief beoordeeld en is het waard behouden te blijven.

De ontwikkeling dat winkelruimte in de diverse winkelcentra niet benut wordt, is al een tijdje gaande. Klanten bestellen graag en gemakkelijk bij online-aanbieders. Leegstand is niet bevorderlijk voor het winkelplezier. Daarom pleiten wij voor het anders gebruiken van vrijgekomen winkelruimte.

Werken is prima, regelmatig rust nemen en krijgen mag daarin niet ontbreken. Vanouds is de zondag zo'n dag, een rustdag. Als het maar enigszins kan, willen we die ook in stand houden en zeker de kleine winkeliers mogen niet gedwongen worden hun winkel op zondag open te doen.

De ChristenUnie Den Helder zet zich in voor:

- Een goed ondernemingsklimaat, waarbij ondernemers zich gesteund weten door een overheid die met ze meedenkt.

- De erkenning van Den Helder als fairtrade gemeente.
- Overleg tussen onderwijsinstellingen en ondernemers en andere werkgevers.
- Regelgeving die ondernemen mogelijk maakt. De ambtelijke organisatie moet goed bereikbaar zijn voor ondernemers.
- Terug dringen van de leegstand in winkelcentra.
- Rust en ontspanning vooral voor de ondernemers in de plaatselijke middenstand.
- Een gemeente die waar mogelijk de plaatselijke middenstand ondersteunt door gebruik te maken van hun diensten.

Hoofdstuk 7

Zorg voor de schepping

We willen ons ervoor inzetten dat we als gemeente Den Helder onze verantwoordelijkheid nemen en doen wat we kunnen om ook onze kinderen een leefbare aarde over te dragen.

We weten dat we in een tijd leven die in toenemende mate energie in alle vormen vraagt. We weten dat daardoor de aarde overvraagd wordt en we weten dat de energiebronnen die we nu gebruiken eindig zijn en belastend zijn voor het milieu. Met andere woorden: we leven in een periode van transitie. Dat brengt veel onzekerheden met zich mee. Kan het wel anders? Is dat echt nodig? Een transitieperiode roept sterke tegenstellingen op: van klimaatdrammers tot klimaatontkenners. Het vergt stuurmanskunst om met de uitersten in contact te blijven.

Het vraagt om gericht beleid om mensen te helpen de stijgende kosten van energie te blijven dragen. Het vraagt om mensen die verantwoordelijkheid durven nemen en te doen wat mogelijk is.

Deze problematiek wordt nog eens gecompliceerder doordat er verschillende oplossingsrichtingen zijn met ieder hun eigen voor- en nadelen.

Om in de toekomst in de vraag naar energie te voorzien moet gezocht worden naar duurzame oplossingen. Eén van die energie opwekkers is 'wind op zee'. Het is voor Den Helder van belang om aan te sluiten bij deze ontwikkelingen en ze te stimuleren. Dit biedt economische kansen en tegelijkertijd ondersteunt het de transitie naar duurzame opwekking van energie. Omdat deze energie niet altijd beschikbaar is moet er ook gekeken worden naar manieren om de energie op te slaan. Dat kan door middel van het produceren van groene waterstof of door opslag in grote batterijen. We juichen de ontwikkelingen op dit gebied in Den Helder toe.

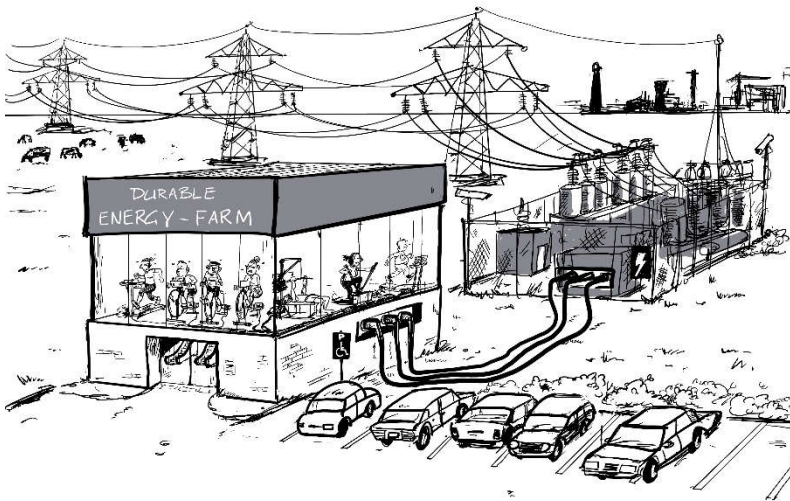
Een andere energiebron die velen al gebruiken is zonne-energie. Hier is in Den Helder 'de zonnigste stad van Nederland' al veel in gerealiseerd. Met betrekking tot de beschikbare ruimte zijn er weinig mogelijkheden voor meer zonne-parken, maar er zijn nog veel mogelijkheden om deze energie bron te benutten. Denk aan overdekte parkeerplaatsen met zonnepanelen en de vele gebouwen waar nog geen panelen op de daken liggen. Er moet daarom gezocht worden naar innovatieve manieren om de energiebronnen zo goed als mogelijk te benutten en de ontwikkeling hiervan te stimuleren. Dit draagt bij aan meer eigen energieopwekking, minder afhankelijkheid van fossiele bronnen en economische groei.

Welke technologische ontwikkelingen de toekomst gaat brengen is niet te voorspellen, maar het is van belang om de ontwikkeling en realisatie van duurzame energie bronnen te stimuleren en ruimte te bieden.

Voeg daarbij dat de technologische ontwikkelingen niet stil staan. Batterijen krijgen een steeds grotere capaciteit. Ook de techniek rondom zonnepanelen en het benutten van de energie uit zonlicht is volop in ontwikkeling. Dat maakt het onmogelijk zekere uitspraken te doen over de energiebronnen van

de toekomst. Wat wel zeker is, is dat we deel uitmaken van een samenleving die in toenemende mate om energie vraagt.

Wij ondersteunen niet de plannen om een kleine kerncentrale te bouwen op het grondgebied van Den Helder. Het is in onze ogen onverstandig een dergelijke centrale te bouwen in de onmiddellijke omgeving van een militair en burger- vliegveld, en in de nabijheid van een oorlogshaven. Voeg daarbij dat grond een schaars goed is in Den Helder en ook een kleine kerncentrale behoorlijk wat ruimte vraagt. Tot nu toe is bekend dat op dit moment energie opgewekt in een kleine kernreactor ook dure energie is. Bovendien is het afval een punt van zorg. Ten slotte is er de overweging dat een dergelijke centrale meer energie opwekt dan voor de inwoners van Den Helder nodig is. Dat betekent dat die energie getransporteerd moet worden naar de grote energievragers in de omgeving: Agriport en de datacenters. Voor ons is het een vraag wat de aanwezigheid van een kleine kerncentrale voor invloed heeft op het toerisme, een belangrijke sector in Den Helder.

Inwoners ingeschakeld bij alternative energie

Dichterbij huis zijn er de plannen om aardwarmte te benutten middels een warmtenet. Is dat te realiseren in combinatie met de keuzevrijheid van de mensen die het betreft? Kun je ervoor kiezen op het aardgasnet aangesloten te blijven, terwijl voor de buurt maatregelen genomen worden om woningen

‘van het gas af’ te halen?

Blijf ik in een diesel- of benzine-auto rijden en wanneer is het verstandig over te stappen naar elektrisch rijden? Hoe speel je in op de toekomst en houd je het heden leefbaar? Met deze vragen krijgen mensen in hun persoonlijke leefsituatie te maken en de keuzes die we in de politiek maken, hebben direct invloed op de antwoorden.

Wat van belang is om in ieder geval de burger de mogelijkheden te geven om te verduurzamen. Duurzame oplossingen moeten gestimuleerd en waar mogelijk gesubsidieerd worden. Tegelijkertijd is er ook een verandering van mindset nodig. De aarde heeft geen oneindige bronnen en we zullen haar moeten delen met alle medebewoners. Daarom zijn ook oplossingen als deelauto's en tiny houses goede initiatieven die het energieverbruik verminderen.

Respectvol omgaan met de schepping moet je leren. Natuur- en milieueducatie is daarom geen luxe. We zijn blij met de Helderse Vallei en willen scholen stimuleren die mogelijkheden in hun lesprogramma's te benutten. Aanleggen van schooltuinen en die samen onderhouden. Natuur, in de vorm van bomen, heesters, grasveldjes mag nooit ver weg zijn. Voor de waterhuishouding is het gunstig als tuinen niet geheel betegeld zijn. Waar mogelijk zal de gemeente parkeerplaatsen inrichten met waterdoorlatende stenen.

Als ChristenUnie Den Helder zetten we ons in voor:

- Lokale initiatieven om schone energie op te wekken en te benutten en op te slaan.
- Stimuleren van projecten met deelauto's.
- Betaalbare en duurzame energie voor iedereen: niemand in de kou.
- Zorgvuldige participatie voorafgaande aan grote ingrijpende trajecten zoals het aanleggen van een warmtenet, wijken 'van het gas af' (participatie vóór de tekentafel).
- Verduurzaming van bestaande woningen en duurzaam bouwen van nieuwe woningen.
- Hulp aan Verenigingen van Eigenaren om stappen te zetten richting verduurzaming.
- Hulp bij het zoeken naar oplossingen voor de netcongestie
- Deskundig advies aan huiseigenaren om hun woning te verduurzamen
- Natuur- en milieueducatie
- Een waterhuishouding die berekend is op extreem weer.

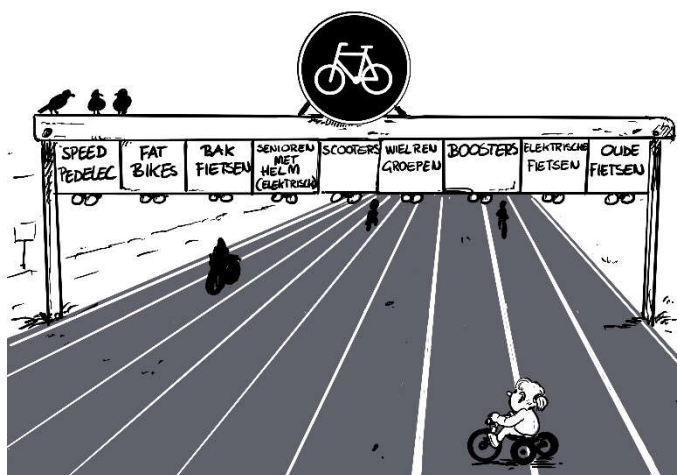
Hoofdstuk 8

Een goed bereikbaar Den Helder

Kunnen gaan en staan waar je wilt (mobiliteit) is een groot goed. Mobiliteit betekent dat we elkaar op kunnen zoeken, voor elkaar kunnen zorgen, de afstand tussen wonen en werken overbruggen en de mogelijkheid elders nieuwe ervaringen op te doen of dat nu in vakanties is of met dagjes uit.

Naast een goede plaats om te wonen, een fijne plaats om te werken, moet Den Helder ook een plaats zijn die goed te bereiken is. In dat opzicht is Den Helder een kwetsbare plaats. Voor het autoverkeer zijn de N9 (Den Helder-Alkmaar) en de N99 (Den Helder-Den Oever) behoorlijke hindernissen. Ook de treinverbinding met Alkmaar is kwetsbaar, omdat vanaf Schagen het dubbelspoor overgaat in enkelspoor. Streekvervoer, de busverbindingen, heeft het moeilijk. Zeker in de avonduren wordt daar weinig gebruik van gemaakt. Niettemin is een betrouwbaar en goed openbaar vervoer een belangrijke pijler voor de leefbaarheid van Den Helder. Gebruik van openbaar vervoer levert een grote bijdrage aan het terug dringen van het autogebruik dat het milieu zwaarder belast. Een goed bereikbaar Den Helder vraagt aandacht van de landelijke en provinciale overheid en regionale samenwerking en afstemming.

Er moeten maatregelen genomen worden om de overlast van het verkeer veroorzaakt door het verkeer van en naar Texel terug te dringen. Dat kan het gemeentebestuur alleen in samenwerking met de provincie, de gemeente Texel en de TESO.

Verhogen van de veiligheid door scheiding van verkeersstromen

Waar het mogelijk is, willen we het gebruik van de fiets aanmoedigen. Daarvoor is het nodig dat een aantal bekende knelpunten opgelost gaat worden (denk aan de onduidelijke situatie voor fietsers bij de overgang van de Sluisdijkstraat naar de Westgracht; de oversteek over de Ruyghweg naar de Sluisdijkstraat; de

gevaarlijke situatie voor fietsers als ze vanaf de Ruyghweg richting de Fabrieksgracht gaan en andersom). De realisatie van de doorfietsroute

zal een gunstig effect hebben op het fietsplezier. Aandacht voor de veiligheid van fietsers door duidelijke markering van de fietspaden en een goede verlichting. Goede verlichting maakt de fietser minder kwetsbaar en de zichtbaarheid verhoogt ook het gevoel van veiligheid. Voor wandelaars heeft Den Helder veel te bieden. Het duingebied, het bos de Donkere Duinen, het terrein van Noorderhaven. Voor wie het wat dichterbij huis wil houden, heeft elke wijk een park of een parkachtig gebied. Veilige wandelpaden betekent in de eerste plaats wandelpaden zonder obstakels van losliggende tegels of boomwortels die een deel van het wegdek optillen. Daarvoor is snelle opvolging van meldingen in de Fixi-app nodig. Het betekent ook veilige oversteekplaatsen van drukke verkeersroutes.

Zorg voor een schoon milieu komt tot uiting in voldoende gelegenheid het afval kwijt te kunnen. Bushaltes en wandelpaden worden meer dan nu het geval is voorzien van afvalbakken die regelmatig geleegd worden.

Het parkeerbeleid willen we nog eens onder de loep nemen. Betaald parkeren in het centrum vinden wij een goed idee voor de zomermaanden (april tot en met september) wanneer het centrum van Den Helder bezocht wordt door toeristen. In de wintermaanden (oktober tot en met maart) wanneer het centrum vooral bezocht wordt door de inwoners van Den Helder en Julianadorp pleiten wij voor gratis parkeren. Daarmee kunnen ook de kosten van het toezicht op het parkeren naar beneden worden gebracht.

Als ChristenUnie Den Helder zetten we ons in voor:

- Een goede bereikbaarheid door lokaal en landelijk aandacht te vragen voor de kwetsbare routes via de N9 en de N99.
- Openbaar vervoer (trein en bus) dat een goed alternatief moet vormen voor het autogebruik.
- Veilige fietsroutes en realisering van de doorfietsroute.
- Voldoende verlichting van de fietspaden, juist in de buitengebieden en goed zichtbare markering van de fietspaden.
- Goed onderhouden wandelpaden en wandelroutes en meer afvalbakken.
- Gratis parkeren in het centrumgebied in de wintermaanden.

Thema 3: een rechtvaardige overheid die bondgenoot is van vrijheid en recht

Een betrouwbare overheid krijgt het vertrouwen van de inwoners. Daarin hebben het college van burgemeester en wethouders en hun ambtenaren een belangrijke taak. De gemeenteraad heeft als taak het beleid van het college te kritisch te volgen. Wij pleiten daarin voor een constructieve benadering. Geen oppositie voeren om het oppositie voeren. Wat goed is, steunen en opstaan tegen beleid dat een onrechtvaardige uitwerking heeft.

Hoofdstuk 9

Een betrouwbare overheid

Mensen moeten kunnen rekenen op de overheid. Dat is vooral plaatselijk een belangrijk item. Wat er in de gemeente niet goed gaat, raakt meteen de inwoners van Den Helder. Democratie betekent niet alleen dat de meerderheid in alles zijn zin krijgt. Democratie betekent ook dat rekening gehouden wordt met minderheden, dat die ook de ruimte krijgen voor wat zij belangrijk vinden.

Voor het werken in de gemeenteraad en in de raadscommissies wordt teruggegrepen op het gemeentelijk manifest dat in samenspraak met bijna alle partijen in de raad is ontwikkeld. Pijlers van het manifest zijn: respect voor elkaar en ruimte voor reflectie. Wij onderschrijven die pijlers als belangrijke voorwaarden om als gemeenteraad effectief te kunnen werken. Als volksvertegenwoordigers is het onze opdracht binnen de raad de samenwerking te zoeken waar dat maar mogelijk is. Daarop zijn wij aanspreekbaar en waar nodig zullen we ook de andere partijen in de gemeenteraad daarop aanspreken.

De ChristenUnie streeft naar een betrouwbare overheid. Dat vraagt om een consistent beleid en inzichtelijke beleidskeuzes. Inwoners van Den Helder en ondernemers actief in Den Helder worden in een vroeg stadium betrokken bij belangrijke keuzes als het hun directe woon- of werkomgeving betreft.

In de komende periode wordt geëxperimenteerd met diverse vormen van participatie. Het is een voornemen met enige regelmaat raadscafé's te organiseren waar inwoners en ondernemers in gesprek kunnen met leden van de gemeenteraad. Ook het instellen van een burgerberaad op diverse beleidsterreinen zou een mogelijkheid kunnen zijn.

Referenda, onmiskenbaar een middel om inwoners bij de politiek te betrekken, wijzen we af. Ingewikkelde vraagstukken worden dan vereenvoudigd tot een 'ja of nee'-antwoord en dat miskent de verantwoordelijkheid die volksvertegenwoordigers hebben. Daarbij doet een referendum door de broodnodige simplificatie ook geen recht aan het onderwerp en aan de inwoners van Den Helder.

Als in een buurt ingrijpende werkzaamheden gepland staan, worden de bewoners van die buurt en de ondernemers die in die buurt hun bedrijf gevestigd hebben, voorafgaande aan de plannen gestimuleerd hun ideeën te geven en hun wensen kenbaar te maken. Als vervolg daarop zal het uiteindelijke plan gepresenteerd worden met daarin een verantwoording van wat met de participatie gedaan is. Het is nu eenmaal niet mogelijk om aan alle wensen en ideeën tegemoet te komen.

De gemeente Den Helder biedt haar inwoners de gelegenheid om via de Fixi-app meldingen te doen van over problemen in de openbare ruimte, zoals kapotte straatverlichting, losliggende tegels, illegaal gestort afval enzovoort. Waar we in de komende raadsperiode meer zicht op willen

krijgen, is hoe tevreden de inwoners zijn over de app, hoe vaak die gebruikt wordt en of ze tevreden zijn over de afhandeling van de melding. We verzetten ons tegen elke vorm van discriminatie. Inwoners van Den Helder die discriminatie ervaren kunnen dat melden bij een regionaal meldpunt. Het is ons doel dat elke inwoner van Den Helder zich veilig voelt en welkom weet.

Communicatie vanuit de gemeente Den Helder richting de inwoners moet helder en duidelijk zijn. Regelmatig zullen wij daarom teksten die inwoners van de gemeente ontvangen kritisch bekijken. Ook de manier waarop ambtenaren inwoners en ondernemers te woord staan, behoeft aandacht. Daarom pleiten wij voor trainingen in klantvriendelijke communicatie, die regelmatig aangeboden worden. Dit voor nieuw aangestelde ambtenaren en als opfriscursus.

Het financiële huishoudboekje van de gemeente moet op orde zijn. Voor de ChristenUnie ligt de prioriteit bij zorg en welzijn. Door bezuinigingen op die terreinen dreigen mensen in de kou te komen staan. Als bezuinigingen op zorg en welzijn onontkoombaar zijn, heeft de gemeente de taak zich in te spannen om met een goed (en minder kostbaar) alternatief te komen.

De ChristenUnie Den Helder zet zich in voor:

- Naleving van het gemeentelijk manifest in de gemeenteraad en in de samenwerking tussen raad en college. Constructief waar mogelijk, kritisch waar nodig.
- Experimenten met nieuwe vormen van participatie, zoals raadscafé's en burgerberaden.
- Goed functionerende meldingssystemen zoals de Fixi-app, waarbij duidelijk moet zijn hoe de melding is afgehandeld en of dat naar tevredenheid van de melder is gebeurd.
- Heldere communicatie vanuit de gemeente naar inwoners en ondernemers en een ambtelijk apparaat dat inwoners en ondernemers vriendelijk te woord staat.
- Een gemeente waarin elke inwoner zich thuis voelt en waarin niemand gediscrimineerd wordt. Daarvoor is een goed lopend meldpunt nodig.
- Een gezonde begroting, zodat de gemeente Den Helder zeggenschap houdt over de eigen begroting.
- Een breed aanbod aan communicatie vanuit de gemeente zodat ook zij die niet digitaal vaardig zijn of zij die niet kunnen lezen of schrijven op de hoogte zijn van wat de gemeente aan de inwoners van Den Helder communiceert.

Hoofdstuk 10

Een veilige samenleving

Je veilig voelen op de plek waar je woont, geen zorgen te hebben over een geparkeerde auto, niet bang te hoeven zijn voor inbraken of andere vormen van criminaliteit, niemand zal het belang daarvan ontgaan. Veilig zijn in je eigen huis. Daarom pleiten wij voor meer inzet van BOA's: liefst vierentwintig uur per dag. Het vraagt ook om een samenleving waar mensen betrokken zijn op elkaar, voor een deel zorg dragen voor elkaar. Omzien naar elkaar en zorg dragen voor elkaars eigendommen. Daarbij mogen we onze ogen niet sluiten voor overlast die door winkeliers en omwonenden in het centrum van Den Helder en rondom winkelcentra ervaren wordt. Een goed contact met politie en handhavers kan dan veel ellende voorkomen.

Daar ligt ook een taak voor de overheid. De wijksteunpunten, waarin de samenwerking wordt gezocht met alle belangrijke partijen, zijn daarin een belangrijke hoeksteen.

Te vaak horen we van huiselijk geweld waarvan vooral vrouwen en kinderen het slachtoffer zijn. Recent komt er aandacht voor mishandeling van ouderen in de huiselijke sfeer. Slachtoffers en buurtgenoten die vermoeden dat anderen daarvan het slachtoffer zijn, moeten op een laagdrempelige manier hun zorgen daarover kunnen uiten bij een meldpunt van de gemeente of bij het wijkteam. Drankmisbruik, verslaving aan drugs maken veel kapot. Zij leiden tot allerlei vormen van criminaliteit en huiselijk geweld. Daarbij geven hennepkwekerijen en drugslabs overlast voor de buurt die soms levensgevaarlijke vormen kan aannemen. We moeten ons realiseren dat verslaving een verdienmodel is. Dat geldt voor de tabaksindustrie, de alcoholindustrie en voor de criminele drugshandel. We weten dat veel jongeren ingezet worden voor illegale praktijken. Het is voor deze jongeren een manier om snel geld te verdienen maar ze realiseren zich niet dat dit kan leiden tot een strafblad waar ze hun hele leven last van hebben. We willen daarom ook geen uitbreiding van het aantal coffeeshops en wanneer een coffeeshop de deuren sluit, komt daarvoor geen andere in de plaats. Op scholen wordt gewaarschuwd tegen de gevaren van (gok-)verslaving.

Prostitutie gaat vaak gepaard met mensenhandel en andere vormen van criminaliteit. Daarop moet streng worden toegezien. Ondernemers die zich in deze sector daaraan schuldig maken, wordt hun vergunning ontnomen. Jongeren moeten weerbaar gemaakt worden tegen radicaal gedachtegoed. Opvattingen, meningen, het staat iedereen vrij die te hebben en te koesteren. Wanneer dat leidt tot een bedreiging van de democratische rechtsorde dan wordt een grens overschreden. Dat mag nooit getolereerd worden. In het onderwijs wordt daarom aandacht besteed aan enerzijds de vrijheid van meningsuiting en anderzijds het functioneren van democratische instituties en de daardoor ingestelde handhavers van de orde.

De ChristenUnie Den Helder zet zich in voor:

- Een samenleving die voor iedereen veilig is.
- Een samenleving waarin we ons geen zorgen hoeven te maken over de veiligheid van onze eigendommen.
- Inzet van BOA's 24 uur per dag.
- Een verslavingsvrije samenleving.
- Optreden tegen ondermijning waar met name jongeren het slachtoffer van dreigen te worden.
- Een samenleving waarin we met respect met elkaar omgaan en waar respect is voor de door de overheid aangestelde functionarissen om de orde te handhaven.
- Bestrijding van mensenhandel en uitbuiting van mensen in een kwetsbare positie.

Een veilige samenleving voor alle inwoners van onze gemeente.

Tot slot

Een programma schrijven is samen werken. We willen iedereen bedanken die op wat voor manier ook heeft bijgedragen aan de totstandkoming van dit document. U hebt ons geïnspireerd.

Als u vragen hebt over dit programma, neem dan contact met ons op. We gaan graag met u in gesprek.

Wij willen ook u, als lezer, bedanken. U hebt de moeite genomen dit programma door te nemen. Een teken dat u ons serieus neemt en daar zijn we blij mee.

Het programma samengevat in 10 punten.

- Verbreding van het onderwijsaanbod met een maritieme HBO- opleiding.
- Investeren in laagdrempelige en goed bereikbare ondersteuning voor gezinnen. Voorrang voor gezinnen met kinderen bij schuldhulpverlening.
- Een dak boven het hoofd voor alle inwoners van Den Helder.
- Voorrang voor bouw van betaalbare woningen voor starters op de woningmarkt.
- Kunsteducatie en sportbeoefening is voor ieder beschikbaar, ook voor hen die niet zelf de kosten kunnen opbrengen.
- Een goed ondernemingsklimaat, waarbij ondernemers zich gesteund weten door de overheid.
- Betaalbare en duurzame energie voor iedereen: niemand in de kou.
- Veilige fietsroutes en realisering van de doorfietsroute.
- Experimenten met nieuwe vormen van participatie, zoals raadscafé en burgerberaad.
- Een veilige samenleving: meer inzet van boa's, liefst 24 uur per dag

Kandidatenlijst ChristenUnie gemeenteraadsverkiezingen 2026

Dina Polonius, lijsttrekker CU Den Helder

1. Dina Polonius
2. Bouke Teertstra
3. Els Oldenburg
4. Herman Dubbeldam
5. Naomi Bernardina
6. Anjo van Dam
7. Margriet Kramer
8. Wim Haboltd
9. Piet Bras

Alle kandidaten op een rij